

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte: Ursache Petru,

judcători: Toma Nadejda și Timofti Vladimir,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Diaconu Ivan XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în r-nul XXXXXXX, s. XXXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.10.2016 – 09.12.2016;

Instanța de apel: 11.01.2017 – 15.02.2017;

Instanța de recurs: 03.04.2017 – 07.06.2017;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 09 decembrie 2016, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Diaconu Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și condamnat la o pedeapsă în formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 135 ore.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Diaconu Ivan la 20 august 2016, în intervalul de timp cuprins între ora 23.00 - 23.45, neavând dreptul de a conduce mijloace de transport pentru orice categorie, subcategorie, conducea neuniform motocicleta de marca „Minsk”, fără număr de înmatriculare, în s. XXXXXX, r. XXXXXX, din care cauză a fost stopat de către inspectorul inferior de patrulare rutieră a Inspectoratului Național de Patrulare a IGP a MAI, sergent de poliție Coșneanu Dumitru, care i-a solicitat actele pentru verificare. În timpul discuției, Diaconu Ivan a recunoscut faptul că nu deține permis de conducere. Deoarece de la conducătorul auto s-a simțit miros de alcool, acesta a fost supus testării cu alcooltestul „Drager”, în rezultat la ce s-a constatat că, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de Diaconu Ivan era de 1,11 mg/l, ceea ce conform prevederilor art. 134¹² alin. (3) Codul penal constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care a se încasa din contul inculpatului Diaconu Ivan cheltuielile judiciare suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală în sumă de 58,37 lei, invocând următoarele argumente:

- conform cerințelor art. 227 alin. (1) și alin. (2), pct. 5, dar și art. 229 alin. (1 și 2) Cod de procedură penală, instanța de fond urma să încaseze de la inculpat în contul statului cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale și anume testarea alcooscopică, costul filelor din dosar, în sumă totală de 58,37 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, a fost admis parțial apelul declarat de procuror, casată sentința Judecătorei Rezina din 09 decembrie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre, conform ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Diaconu Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și condamnat la o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 135 ore.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a constatat, că Diaconu Ivan la 20 august 2016, în intervalul de timp cuprins între ora 23.00 - 23.45, neavând dreptul de a conduce mijloace de transport pentru orice categorie, subcategorie, conducea neuniform motocicleta de marca „Minsk”, fără număr de înmatriculare, în s. XXXXXX, r. XXXXXX, din care cauză a fost stopat de către inspectorul inferior de patrulare rutieră a Inspectoratului Național de Patrulare a IGP a MAI, sergent de poliție Coșneanu Dumitru, care i-a solicitat actele pentru verificare. În timpul discuției, Diaconu Ivan a recunoscut faptul că nu deține permis de conducere. Deoarece de la conducătorul auto s-a simțit miros de alcool, acesta a fost supus testării cu alcooltestul „Drager”, în rezultat la ce s-a constatat că, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de Diaconu Ivan era de 1,11 mg/l, ceea ce conform prevederilor art. 13412 alin. (3) Codul penal constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța de apel a menționat, că vina inculpatului este demonstrată integral prin următoarele probe:

- declarațiile martorului Coșneanu Dumitru (f. d. 10);
- declarațiile martorului Zlatan Vladimir (f. d. 11);
- rezultatul testului alcooscopic din 20 august 2016, ora 23.36, efectuat la alcooltestul „Drager”, unde este indicat că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de către Diaconu Ivan, locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXXXXX constituie 1,11 mg/litru (f. d. 12-15);

- informația extrasă din baza de date a ÎS GRIS „Registru” cu privire la conducătorii auto, din care rezultă lipsa permisului de conducere pe numele inculpatului (f. d. 18).

Astfel, instanța de apel a reținut, că încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului este corect efectuată, fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, concluzie bazată pe probele administrate în faza urmăririi penale și recunoscut de către inculpat prin înscris autentic.

Totodată, instanța de apel a specificat, că instanța de fond a întocmit sentința de condamnare contrar rigorilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, care indică că „partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii”.

Astfel, instanța de apel a atestat, că prima instanță a constatat o stare de fapt și de altfel a indicat fapta infracțională corespunzătoare unei sentințe de achitare, fără a stabili cu certitudine că fapta infracțională a fost comisă anume în circumstanțele indicate în ordonanța de punere sub învinuire și în rechizitoriu. În legătură cu acest fapt instanța de apel a constatat fapta infracțională comisă de către inculpat.

Instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate de fapt și de drept cerințele procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, care se compun din costul testului alcoolsopic „Drager”, în sumă de 38,70 lei și cheltuieli pentru hârtie, imprimarea filei de hârtie, precum și pentru coperte de dosar în sumă de 19,67 lei, în total suma de 58,37 lei, conform certificatelor de la dosar (f. d. 59-60).

La acest capitol, instanța de apel a reținut, că conform art. 221 alin. (4) Cod de procedură penală „procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată pentru compensarea prejudiciului cauzat autorităților publice prin infracțiune, precum și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul, de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. Cererea de chemare în judecată poate fi depusă indiferent de acordul autorității publice”.

Astfel, instanța de apel a reținut, că procurorul nu a formulat și înaintat o acțiune civilă în cadrul procesului penal, formulând cerințele corespunzătoare, limitându-se la prezentarea certificatului privind costul testării alcoolsopice pentru aprecierea stării de ebrietate proba „Drager”, în sumă de 38,70 lei și cheltuieli pentru hârtie, imprimarea filei de hârtie, precum și pentru coperte de dosar în sumă de 19,67 lei, în total suma de 58,37 lei.

Mai mult ca atât, conform art. 8 al Regulamentului privind modul de testare alcoolsopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 296 din 16 aprilie 2009 „prestarea serviciilor de către instituțiile medico-sanitare publice și achitarea acestora de către organele de drept vor fi efectuate în baza contractelor încheiate în conformitate cu legislația în vigoare”.

La fel, instanța de apel a menționat că art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală prevede clar și evident care anume cheltuieli urmează a fi puse pe seama inculpatului, însă la această categorie nu se includ cheltuielile pentru filele de hârtie multiplicat, cât și cheltuielile pentru efectuarea testării alcoolsopice, de vreme ce aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentar suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Prin urmare, instanța de apel a reținut, că acțiunile procesual penale urmează a fi efectuate și cheltuielile pentru aceste acțiuni strict necesare, sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru file de hârtie și însușii pentru efectuarea examenului medical sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a menționat, că la adoptarea sentinței și anume la individualizarea pedepsei penale, se a ținut cont de prevederile art. 96, art. 385 alin. (1) și art. 394 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

A mai reținut instanța de apel că circumstanțe agravante sau atenuante în privința inculpatului Diaconu Ivan nu s-au identificat.

Ținând cont de cele menționate supra, instanța de apel a conchis ca fiind corectă și legală aplicarea față de inculpat a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, o pedeapsă corespunzătoare faptei comise, care va atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului în vederea neadmiterii pe viitor a careva încălcări a ordinii de drept, ținând cont de faptul că pedeapsa nu trebuie să creeze careva suferințe fizice și psihice persoanelor atrase la răspundere penală, fapt care asigură faptul, că sancțiunea dată va avea un efect pozitiv asupra conștientizării de către inculpat a pericolului social al acțiunilor comise.

6. Împotriva deciziei instanței de apel la 15 martie 2017, în termen, declară recurs ordinar procurorul.

În motivarea recursului, invocând temeiul de drept prevăzut la pct. 6 alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, procurorul a indicat următoarele argumente:

- soluția instanței de apel contravine normelor procesual penale în vigoare;
- în situația când art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este neîntemeiată;
- instanța de apel n-a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. 101, 394, 414 Cod de procedură penală, n-a indicat temeiurile care au dus la respingerea apelului declarat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat

împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul penal consideră că criticile aduse de recurent în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, sunt identice cu argumentele invocate în apelul declarat, acestea au constituit obiect al examinării în instanța de apel, asupra lor instanța de apel s-a expus detaliat și motivat, așa cum este indicat în pct. 5 al prezentei decizii, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și repetarea căreia nu o consideră necesară.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanța de apel a exclus greșit dispoziția de încasare de la Diaconu Ivan în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 58, 37 lei.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanțele de fond, judecând cauza, au cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge cerința procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, or, cheltuielile suportate de către organul de urmărire penală în speță nu sunt unele de natura de a impune cheltuieli neprogramate și neincluse în cheltuielile evidente suportate anume de către stat.

Astfel, art. 227 alin. (2) Cod penal stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin. (3) Cod penal prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Prin urmare, suma de 58, 37 lei este compusă din costul testului alcoolic „Drager”, în sumă de 38, 70 lei și cheltuieli pentru hârtie, imprimarea filei de hârtie, precum și pentru coperte de dosar în sumă de 19, 67 lei, cheltuieli ce nu sunt prevăzute de norma sus-citată, or, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așa dar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru file de hârtie și însuși pentru efectuarea examenului medical sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurent prescrisă la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, în cauza penală în privința lui **Diaconu Ivan XXXXXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **30 iunie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir